

Mjesto isprekidanih odlazaka

Grad Dubrovnik u suradnji s gradom Venecijom predstavlja izložbu

Mjesto isprekidanih odlazaka
tijekom 58. Venecijanskog bijenalea

Predstavljeni umjetnici: Izvor Pende, Slaven Tolj, Marijana Pende

Povjerenik: Grad Dubrovnik, Umjetnička galerija Dubrovnik

Kustosica: Jelena Tamindžija

Službeno otvorenje: 9. svibnja 2019. u 17 sati, Tesa 100, Arsenale Nord

Party: DJ BONNIE aka Aleksandra Skwarc

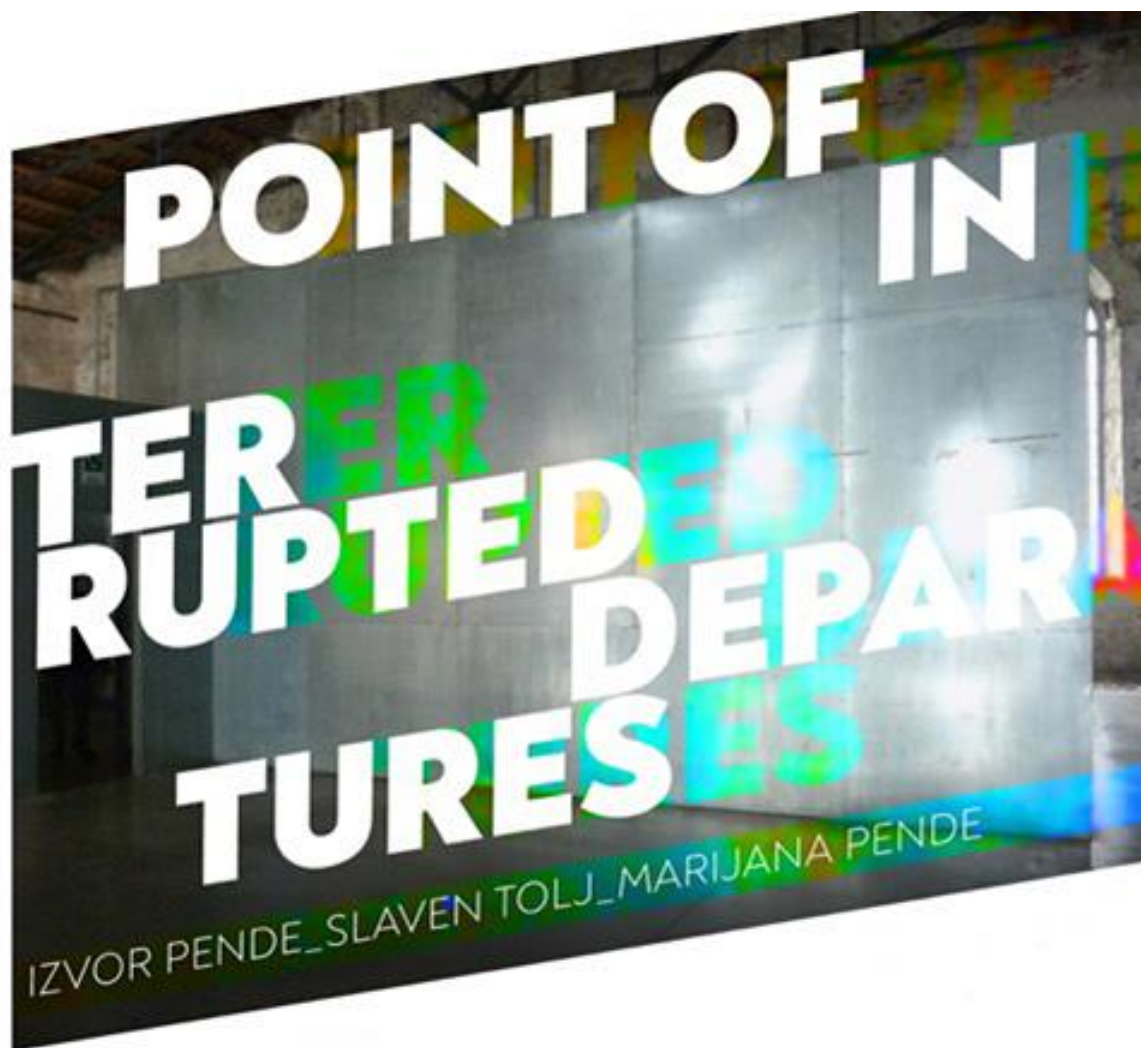
KULTURNA SURADNJA GRADA DUBROVNIKA I GRADA VENECIJE

Nekoć najznačajnija središta trgovine na Mediteranu, Dubrovnik i Venecija uspjeli su koegzistirati posredstvom diplomatskih strategija koje su se odrazile i u današnjem kontekstu potpisujući sporazum o bratimljenju gradova u 2012. godini kojim se naglašava jačanje kulturnih razmjena između sestrinskih gradova. Grupna izložba *Mjesto isprekidanih odlazaka* predstavlja tri međunarodno afirmirana umjetnika iz Dubrovnika ostvarujući ugovor o suradnji s Venecijom. Umjesto isključivog usredotočenja na bogatu baštinu, ovim projektom dva grada nastoje staviti naglasak na suvremeni trenutak osvještavajući prisutnost jake suvremene umjetničke scene u ovim gradovima.

GRUPNA IZLOŽBA: MJESTO ISPREKIDANIH ODLAZAKA

Grupna izložba okuplja dubrovačke umjetnike koji su završili studij u europskim umjetničkim centrima (Marijana Pende – Akademija u Veneciji, Izvor Pende – Akademija u Düsseldorfu, Slaven Tolj – Akademija u Sarajevu, uz brojne međunarodne izložbe kao što je predstavljanje Tolja na Documenti). Izložba postavlja pitanja stvaranja metanarativa i metoda pripitomljavanja problema i stereotipizacije te simplificiranja kompliciranih povijesnih istina s ciljem njihove kontrole.

Preispitivačka moć umjetnosti i njena sposobnost erozije zadanih i zadavanih društvenih funkcija prijetnja je uspostavi i provođenju ideje discipliniranog društva. Upravo nemogućnost jasnog određivanja funkcije pojedinca u društvu pojavljuje se kao anomalija, greška u kodu,

koja se kosi s principima tzv. Društvenog ugovora koji jedinku nastoji ukrotiti jasnim zakonima, pravilima, smjerovima kretanja te ustrojstvom društvene organizacije.

Point of Departure, odnosno polazišna točka, u radovima troje umjetnika predstavlja početnu točku kretanja koje nije pravocrtno zadano niti slijedi jasno određenu i vidljivu putanju. U društvu koji svoj evolucijski učinak mjeri prema kretanju uvijek usmjerenom ka budućnosti i smjeru “naprijed”, zaustavljanje i propitivanje vlastitog kretanja javlja se kao problem u prometu. Strah od zaustavljanja nosi sa sobom strah od lacanovskog suočavanja i identificiranja s vlastitim “ja”, priznanja vlastitog poraza i mogućeg uočavanja činjenice da je naše kretanje besmisleno, da naše vlastite kvazirevolucije ne vode nikamo. Strah od vožnje u vlaku bez broja i bez zadnje stanice.

Slojevitost radova troje umjetnika Izvora Pende, Slavena Tolja i Marijane Pende upravo se izmiču jasnom definiranju i svjesnom propitivanju vlastitog rada i prakse. Njihova djela zadržavaju se na granici između binarnih opozicija figurativno / apstraktno, skulptura / objekt, performans / situacija, umjetnički rad / crtež djeteta, propitujući moć granice kao mjesta provokacije uvriježenih podjela.

BIOGRAFIJE UMJETNIKA I RADOVI

IZVOR PENDE, umjetnik

Izvor Pende je studirao slikarstvo na Kunstakademie u Düsseldorfu. Njegova umjetnička karijera započela je 2002. godine dok je još bio student kada je primio prvu nagradu za slikarstvo na Kunstakademie Düsseldorf pod stručnim vodstvom profesora Karina Rissa i profesora Markusa Lupertza. Magisterij je upisao 2002. te diplomirao 2005. godine u generaciji profesora Karina Rissa. Iste je godine nominiran za prestižnu nagradu Ikob - Kunstpreis te za nagradu BAT (British American Tobacco), Hamburg. Od 2003. godine izlaže na brojnim samostalnim i zajedničkim izložbama u Bonnu, Münchenu, Hannoveru, Düsseldorfu, Hamburgu, Chicagu i Eupenu u Belgiji. Dobitnik je nagrade BAT te je 2008. i izlagao na BAT, Campus Galerie, Bayreuth i institucijama: Cat., Njemačka/Kunstverein Uelzen, Njemačka/Gesellschaft für Bildende Kunst Trier e.V., Njemačka / Kunstverein Bad Kreuznach, Njemačka. Godine 2010. održao je svoju prvu samostalnu izložbu u galeriji Bačva, Hrvatskom društvu umjetnika u Zagrebu. Nakon toga samostalno izlaže u muzejskim institucijama kao što su Art radionica Lazareti (2010.), Gliptoteka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (2011.) te u Umjetničkoj galeriji Dubrovnik (2014.). Nakon dvije godine rada i istraživanja, Pende 2016. godine izlaže u Art radionici Lazareti u Dubrovniku gdje je predstavio svoj ciklus apstraktnih slika. Izlaže zajedno s poznatim njemačkim slikarom Danielom Richterom u projektu „Plivati zajedno“, gdje se dva slikara predstavljaju u najznačajnijim muzejskim ustanovama: u Muzeju likovne umjetnosti Split 2017. godine, te godinu dana poslije u Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu i Rijeci, za čiju je izložbu i tekst kustos Branko Franceschi nagrađen za najbolju likovnu kritiku 2017. godine. Djela Izvora Pende čuvaju se u privatnoj zbirci Sammlung Gabriele Henkel, Düsseldorf te u British American Tobacco, Hamburg. Živi i radi u Dubrovniku.

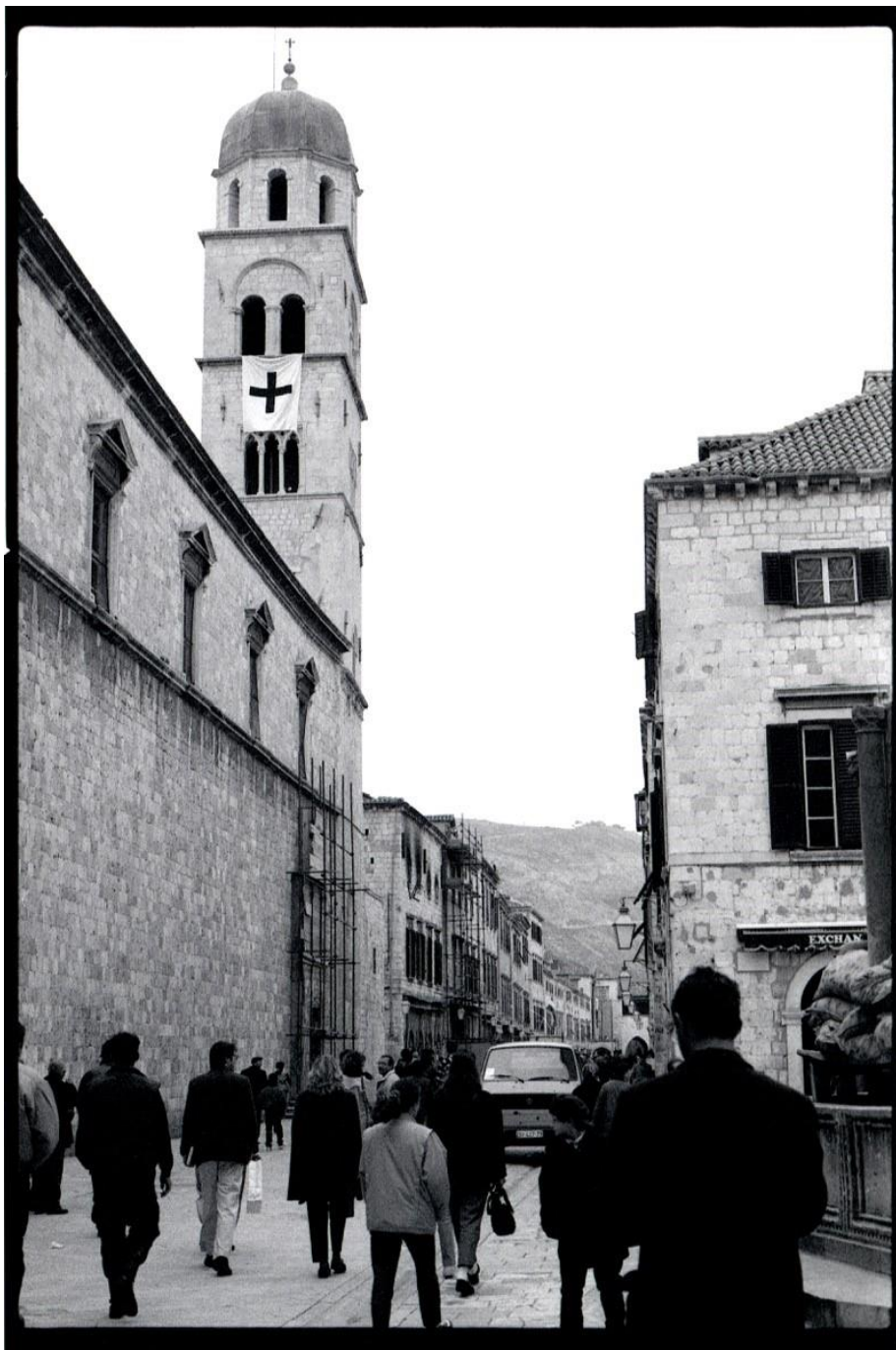
Izvor Pende, Raspršene stvarnosti, ulje na platnu, 240 x 180 cm, 2018.

SLAVEN TOLJ, umjetnik

Slaven Tolj je jedan od najpoznatijih umjetnika na hrvatskoj suvremenoj likovnoj sceni. Njegova radikalna i minimalistička praksa koja obuhvaća performanse, fotografiju, ready-made, situacije i objekte bavi se specifičnim društvenim činjenicama i povijesnim događajima. U počecima svoje karijere, devedesetih godina u radu je fokusiran na situaciju u vlastitoj zemlji, na raspad Jugoslavije, rat u Hrvatskoj, osobito na opsadu Dubrovnika, njegovog rodnog grada.

Kasnije, u post-totalitarnom kontekstu, razvija širi opseg istraživanja koji uključuje teme vezane za globalizaciju i multikulturalizam. Tolj je izveo niz performansa i akcija, te sudjelovao na brojnim izložbama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Slaven Tolj je 1988. godine osnovao Art radionicu Lazareti, jedno od najaktivnijih mjesta suvremene hrvatske likovne prakse koja se fokusira na interakciju između suvremene umjetnosti i društvene promjene i koja je značajno utjecala na vidljivost i afirmaciju suvremene dubrovačke / hrvatske likovne scene. Ravnatelj je Muzeja moderne i suvremene umjetnosti u Rijeci, te umjetnički ravnatelj Rijeka – Europska prijestolnica kulture 2020.

Slaven Tolj, Crni križ, foto-dokumentacija, 1991., Franjevački samostan Male braće, Dubrovnik
snimila Ana Opalić, ispis skeniranog negativa, ink jet print, 21 x 14,5 cm.

MARIJANA PENDE, umjetnica

Studij kiparstva započinje 2002. godine na Accademia di Belle Arti di Venezia kod profesora Andree Grassija. Nakon samo godinu dana studiranja, izabrana je za sudjelovanje na simpoziju skulpture Accademia di Belle Arti di Venezia gdje je njezina skulptura postavljena u javnom prostoru na graničnom prijelazu Sant'Andrea Standrez - Gorizia, Slovenija - Italija. Tijekom studija, okušala se u različitim vrstama multimedijalne umjetnosti. Pohađala je studij skulptura-instalacije u klasi profesora Roberta Pozzobona, a 2005. godine izabrana je za sudjelovanje na 51. Venecijanskom bijenaleu (Atelier Aperti, Accademia di Belle Arti di Venezia). Tijekom studija počela je izlagati na grupnim izložbama. Godine 2008. diplomirala je Arte e musica contemporanea u klasi prof. Nicole Cisternina. Godine 2008. sudjelovala je na rezidenciji u Kulturamt Frankfurt na Majni, gdje je prvi put predstavila Dubrovnik. Iste godine izlagala je na zajedničkim izložbama suvremenih dubrovačkih umjetnika: Galeriji Prsten, Hrvatskom društvu umjetnika Zagreb, Umjetničkoj galeriji Dubrovnik; CLASS ROOM 01 Museo Madre, Napulj, REFUSES, Arsenale, Venecija, 2010 EMOTION TO COHABIT, Galleria d'Arte Moderna, Palazzo Forti, Verona / Muzej suvremene umjetnosti Zagreb. Do sada je tri puta izlagala na Trijenalu hrvatske skulpture, Gliptoteci Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu (2012., 2015., 2018.). Od 2014. samostalno izlaže u najvažnijim hrvatskim muzejskim institucijama: Muzej moderne i suvremene umjetnosti, Rijeka, 2016., Gliptoteka Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, 2017., Muzej suvremene umjetnosti Istra, Pula, 2017. Umjetnička galerija Dubrovnik (projekt), 2018. Palazzo Costanzi / Trst Contemporanea te 2019. Galerija umjetnina, Split. Živi i radi u Dubrovniku.

Marijana Pende, Veselim se našem susretu I, lateks grafit, karbon lateks, lateks, pleksiglas, 2019.

ARSENALE NORD, TESA 100

Venecijanski Arsenale, nekoć središte venecijanske pomorske industrije od 12. stoljeća, kompletno je renovirana lokacija koja otkriva veličanstvenost starog venecijanskog brodogradilišta. Jedno od najvećih centara proizvodnje predindustrijskog doba, s tisućama zaposlenih radnika, nije se smatralo samo brodogradilištem već i središtem moći i vojne snage Venecije, bivšeg grada-države koji se natjecao za dominaciju Jadranskog mora i monopola nad mediteranskom trgovinom s Dubrovačkom Republikom.

Izložbeni prostor: Tesa 100, Venecija

UMJETNIČKA GALERIJA DUBROVNIK

Temelj Umjetničke galerije Dubrovnik nacionalna je umjetnost kraja 19. i 20. stoljeća, no njezin je interes i sve ono što se događalo nakon toga, naročito suvremeni trenutak hrvatske i svjetske umjetnosti. Kroz dinamični izložbeni program predstavlja se rad talentiranih mladih dubrovačkih / hrvatskih likovnih umjetnika, obrađuju nedovoljno poznati aspekti klasika hrvatske likovne umjetnosti, kao i slabije poznati opusi nacionalnih modernih umjetnika. U cilju omogućavanja kreativnog susreta dubrovačke sredine s djelom svjetski važnih umjetnika, Umjetnička galerija Dubrovnik sustavno radi na međunarodnim likovnim projektima. Primjerice, tijekom 2002. i 2003. godine uspostavljena je suradnja s Catherine David, uglednom svjetskom povjesničarkom umjetnosti, ravnateljicom kasselske Dokumente X te s

ravnateljicom rotterdamskog muzeja Witte de With s kojom je ostvaren projekt i završna izložba *Dubrovnik Ovdje i drugdje / Dubrovnik - Ici et Allieurs*. Godine 2003. ostvarena je velika izložba *Svjetlina / Brightness* radova iz zbirke suvremene umjetnosti Thyssen-Bornemisza Art Contemporary koja je predstavila radove najvažnijih suvremenih umjetnika. Umjetnička galerija Dubrovnik na čelu s ravnateljem Antunom Maračićem i selektorom Slavenom Toljom, te u suorganizaciji s Art radionicom Lazareti bila je organizator hrvatskog paviljona 2005. godine na 51. Venecijanskom bijenalu. U ljeto 2002. postavljena je međunarodna izložba *Opažanje / Perception*, ostvarena u suradnji s francuskim galeristom Jean de Breyneom, a 2006. godine postavljena je izložba belgijskog umjetnika Jana Fabra. U suradnji s Kunstmuseum Mülheim an der Ruhr in der Alten Post i švicarskim privatnim kolekcionarima, u ljeto 2008. godine postavljena je izložba grafika Pabla Picassa. U 2009. godini priređene su čak dvije međunarodne izložbe *Jan Fabre: Le temps emprunté / Posuđeno vrijeme* i, u suradnji sa Zbirkom grafika i crteža ETH iz Züricha: *Američka grafika od 1960. do danas*. U suradnji s Kunsthaus Zürich / Fondacijom Giacometti, 2010. godine ostvarena je izložba skulptura, slika, grafika i crteža Alberta Giacomettija pod nazivom *Alberto Giacometti: Kipar duše XX. stoljeća*. U 2016. godini predstavljeni su radovi Francisa Bacona iz kolekcije *Ravarino* na izložbi *Granice uma*, dok je velika izložba Ahmeta Ertuğa realizirana u 2017. godini. U 2018. Umjetnička galerija Dubrovnik predstavila je izložbu *Oceani – Pogled na svijet kroz dijalektiku plime i oseke* u suradnji s kolekcionarkom Francescom von Habsburg i fondacijom Thyssen-Bornemisza i TBA21-Academy.

Umjetnička galerija Dubrovnik, detalj muzeja

SPONZORI

Grad
Dubrovnik
City of
Dubrovnik

Turistička zajednica
grada Dubrovnika
Dubrovnik
Tourist Board

OTOK LOKRUM

Adriatic Luxury Hotels

VODOVOD
DUBROVNIK

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture

maistra
ROVINJ-VRSAR

WIENER
STÄDTISCHE

elite
TRAVEL

H.G.K.
HRVATSKA GOSPODARSKA KOMORA
CROATIAN CHAMBER OF ECONOMY

DUBROVNIK AIRPORT Ltd.

CROATIA AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER

Dubrovnik Partner

Dubrovacko Primorje d.o.o.

DUBROVAČKO-
NERETVANSKA
ŽUPANIJA

ATLANTSKA PLOVIDBA d.d.
DUBROVNIK - CROATIA

SANITAT
DUBROVNIK